

98.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 stycznia 1930 r.

w przedmiocie uprawy tytoniu w roku 1930.

Na podstawie art. 6, 7 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządza się co następuje:

§ 1. Uprawa tytoniu dozwolona jest w następujących okręgach:

I. w borszczowskim okręgu, obejmującym w województwie tarnopolskim powiat borszczowski, wschodnią część powiatu zaleszczyckiego po zachodnie granice miasta Zaleszczyki i gmin Dobrowlany, Bedrykowce i Holihłady oraz gminy Bosyry, Czarnokonieczka-Wola, Krzywienkie, Siekierzynice, Wasylków i Zielona w powiecie kopyczyńskim,

II. w jagielnickim okręgu, obejmującym:

a) w województwie tarnopolskim powiaty: czortkowski, kopyczyński z wyłączeniem gmin, należących do okręgu borszczowskiego, skałacki, trembowelski, zaleszczycki z wyłączeniem wschodniej jego części, należącej do okręgu borszczowskiego, zbaraski, oraz

b) w województwie stanisławowskim gminy powiatu horodeńskiego Chmielbwa, Czernelica, Horodnica, Kolanki, Michalcze, Potoczyska i Repużyńce,

III. w okręgu monasterzyskim, obejmującym:

a) w województwie tarnopolskim powiaty buczacki i podhajecki oraz

b) w województwie stanisławowskim powiat rohatyński i gminy Łuka, Piotrków, Siekierzyn i Uniż w powiecie horodeńskim,

IV. w okręgu zabłotowskim, obejmującym w województwie stanisławowskim powiat horodeński z wyjątkiem gmin, włączonych do okręgu jagielnickiego i do okręgu monasterzyskiego, powiat kołomyjski i śniatyński,

V. w wołyńskim okręgu, obejmującym w województwie wołyńskim powiat dubieński z wyłączeniem gmin Sudobicze, Krupiec i Radziwiłłów, powiat krzemieniecki z wyłączeniem gminy Bereźce, powiat rówieński z wyłączeniem gminy Klewań i powiat zdołbunowski z wyłączeniem gmin Mizocz, Buderaż i Nowomalina,

VI. w lubelskim okręgu, obejmującym w województwie lubelskim powiat chełmski z wyłączeniem gmin Bukowa, Olchowiec i Cyców, w tej ostatniej gminie bez miejscowości Kulik, powiaty hrubieszowski, krasnostawski, lubelski, powiat puławski z wyłączeniem gmin Gołab, Irena, Zyrzyń, Wola-Czołnowska i Rybitwy, powiat tomaszowski z wyłączeniem gmin Pasieki i Majdan-Sopocki, powiat zamojski z wyłączeniem gmin Krasnobród, Radechnica i Terespol oraz gminy Niemce, Łuck, Samokleski i Spiczyn w powiecie lubartowskim,

VII. w grodzieńskim okręgu, obejmującym w województwie białostockim powiat augustowski, grodzieński z wyjątkiem miejscowości Łunna, Mosty i Skidel i powiat wołkowyski z wyjątkiem miejscowości Piaski, Roś, Wołkowysk i Zelwa,

VIII. w pomorskim okręgu, obejmującym w województwie pomorskim powiat grudziądzki, północno-zachodnią część powiatu wąbrzeskiego do linii kolei Jabłonowo—Kowalewo—Chełmża z włączeniem gmin leżących bezpośrednio przy tej linii kolejowej po jej przeciwnej stronie, północno-wschodnią część powiatu chełmińskiego do linii szosy Chełmża — Chełmno — Świecie z włączeniem gmin, leżących bezpośrednio przy tej szosie po jej przeciwnej stronie oraz w powiecie świeckim gminy, położone wzdłuż wybrzeża Wisły z wyłączeniem gmin, leżących na południe od szosy Chełmno — Świecie,

IX. w śląskim okręgu, obejmującym gminę Lubomję w powiecie rybnickim w województwie śląskim,

X. w okręgu miechowskim, obejmującym powiat miechowski w województwie kieleckim.

§ 2. Ustalony na rok 1930 ogólny kontyngent uprawy tytoniu podlega rozdzielaniu pomiędzy poszczególne okręgi.

§ 3. Do uprawy tytoniu wymagane jest urzędowe pozwolenie.

Pozwolenie na uprawę tytoniu mogą otrzymać rolnicy, którzy:

1) posiadają zdolność do działań prawnych,

2) prowadzą gospodarstwa rolne zawodowo i samodzielnie w okręgach uprawy tytoniu, wymienionych w § 1,

3) zgłaszają uprawę tytoniu na przestrzeni gruntu, odpowiadającej co najmniej najniższemu wymiarowi plantacji tytoniowych, ustanowionemu dla odnośnego okręgu uprawy w § 5.

Osobom, prowadzącym wspólne gospodarstwo rolne, może być udzielone tylko jedno pozwolenie na uprawę tytoniu.

§ 4. Od uprawy tytoniu wyklucza się:

1) osoby skazane prawomocnie za naruszenie przepisów:

a) w przedmiocie opłat celnych i obrotu towarowego z zagranicą,

b) w przedmiocie obrotu towarowego z W. M. Gdańskiem,

c) w przedmiocie monopolu tytoniowego,

2) osoby, które uprawiając tytoń w roku 1929 na podstawie urzędowego pozwolenia, nie stosowały się do przepisów o uprawie tytoniu lub do zarządzeń, wydanych w przedmiocie uprawy tytoniu przez Dyрекcję Polskiego Monopolu Tytoniowego i podległe jej urzędy, zakłady i organa.

§ 5. Najniższy wymiar przestrzeni gruntowej dla plantacji tytoniu ustanawia się:

a) dla borszczowskiego i jagielnickiego okręgu uprawy tytoniu na 600 m²,

b) dla monasterzyskiego i zabłotowskiego okręgu uprawy tytoniu na 800 m²,

c) dla wołyńskiego i śląskiego okręgu uprawy tytoniu na 1.000 m²,

d) dla lubelskiego okręgu uprawy tytoniu na 1.200 m²,

e) dla miechowskiego, grodzieńskiego i pomorskiego okręgu uprawy tytoniu na 2.500 m².

§ 6. Do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu powołane są:

- 1) dla borszczowskiego okręgu uprawy tytoniu — Urząd wykupu tytoniu w Borszczowie,
- 2) dla jagielnickiego okręgu — Urząd wykupu tytoniu w Jagielnicy,
- 3) dla monasterzyskiego okręgu — Państwowa fabryka wyrobów tytoniowych w Monasterzyskach,
- 4) dla zabiłotowskiego okręgu — Urząd wykupu tytoniu w Zabiłotowie,
- 5) dla wołyńskiego okręgu — Urząd wykupu tytoniu w Krzemieńcu,
- 6) dla lubelskiego okręgu — Urząd wykupu tytoniu w Lublinie,
- 7) dla grodzieńskiego okręgu — Państwowa fabryka wyrobów tytoniowych w Grodnie,
- 8) dla pomorskiego okręgu — Urząd wykupu tytoniu w Grudziądzu,
- 9) dla śląskiego okręgu — Państwowa fabryka wyrobów tytoniowych w Wodzisławiu,
- 10) dla miechowskiego okręgu — Dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego.

§ 7. Zgłoszenia o pozwolenia na uprawę tytoniu należy składać w urzędach względnie zakładach monopoli tytoniowego, wymienionych w § 6, najpóźniej do dnia 15 marca 1930 r.

Zgłoszenie ma zawierać:

- a) imię i nazwisko zgłaszającego się,
- b) miejscowość, gminę, powiat,
- c) przestrzeń gruntu, przeznaczoną pod uprawę,
- d) dokładne określenie położenia gruntu, przeznaczonego pod uprawę,
- e) oświadczenie zgłaszającego się, że obowiązuje się stosować do przepisów i zarządzeń, dotyczących uprawy tytoniu.

§ 8. Pozwolenie na uprawę tytoniu ważne jest tylko dla tej osoby, na której nazwisko opiewa, i na ten rok, na który zostało wydane.

§ 9. W razie zmiany użytkowcy gruntu, na którym tytoń jest uprawiany, wskutek sprzedaży, wydzierżawienia i t. p., plantator obowiązany jest pozwolenie na uprawę tytoniu oddać nowemu użytkowcy gruntu i o wszelkiej zmianie donieść do 8 dni właściwemu organowi monopoli tytoniowego, wykonującemu nadzór nad uprawą tytoniu. Na nowego użytkowcę gruntu przechodzą wszystkie prawa i obowiązki, połączone z posiadaniem pozwolenia. Gdy posiadacz pozwolenia umrze, pozwolenie przechodzi na jego spadkobiercę lub następcę prawnego. W tym wypadku nie jest wymagane doniesienie o zmianie osoby plantatora.

§ 10. Osoba, która zaniecha uprawy tytoniu, obowiązana jest otrzymane pozwolenie na uprawę tytoniu najdalej do końca maja 1930 r. zwrócić właściwemu organowi monopoli tytoniowego, wykonującemu nadzór nad uprawą tytoniu, lub wprost urzędowi względnie zakładowi monopoli tytoniowego, który to pozwolenie wydał, oraz zaniechanie uprawy tytoniu usprawiedliwić.

§ 11. Plantator obowiązany jest uprawiać tytoń na gruncie, oznaczonym w pozwoleniu na uprawę tytoniu, i na takiej przestrzeni gruntowej, jaka wymieniona jest w pozwoleniu,

§ 12. Grunt poddany uprawie tytoniu winien stanowić jedną nierozdzieloną całość oraz posiadać regularną figurę geometryczną, możliwie kształt prostokąta. Wyjątkowo może urząd względnie zakład monopoli tytoniowego, powołany do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu, zezwolić na uprawę tytoniu w dwóch lub więcej oddzielnych kawałkach gruntu o wymiarach jednak nie mniejszych jak połowa najniższego wymiaru, oznaczonego w § 5 dla plantacji tytoniu.

§ 13. Zmiana gruntu, oznaczonego w pozwoleniu na uprawę tytoniu, na inny może nastąpić tylko za uprzedniem zezwoleniem urzędu względnie zakładu monopoli tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu.

Podania o zezwolenie na zmianę gruntu, zgłoszonego pod uprawę tytoniu, na inny należy składać najpóźniej do dnia 15 maja 1930 roku.

Uprawę tytoniu przez upoważnionego plantatora na innym gruncie, niż wymieniony w pozwoleniu na uprawę tytoniu, uważa się w myśl art. 60 ustawy karnej skarbowej z dnia 1 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609) za niedozwoloną.

§ 14. Zwiększenie plantacji tytoniu powyżej wymiaru, oznaczonego w pozwoleniu na uprawę tytoniu, nastąpić może tylko za uprzedniem zezwoleniem urzędu względnie zakładu monopoli tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu.

Zezwolenia na powiększenie plantacji tytoniowych mogą być udzielane najpóźniej do 30 maja 1930 r.

§ 15. Plantator, który zmniejsza plantację tytoniową poniżej przestrzeni, oznaczonej w pozwoleniu na uprawę tytoniu, obowiązany jest zawiadomić o tem najpóźniej do dnia 30 maja 1930 r. właściwy urząd względnie zakład monopoli tytoniowego.

Zmniejszenie plantacji tytoniowej poniżej wymiaru, oznaczonego w pozwoleniu na uprawę tytoniu, bez ważnych powodów pociągnie za sobą wykluczenie plantatora od uprawy tytoniu w roku następnym.

§ 16. Zaniechanie uprawy tytoniu tudzież zmniejszenie plantacji tytoniu poniżej najniższego wymiaru przestrzeni gruntowej, wyznaczonego dla plantacji tytoniu w § 5, ulega, o ile nie zostanie usprawiedliwione, karze porządkowej z art. 62 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609) oraz pociąga za sobą wykluczenie plantatora od uprawy tytoniu w roku następnym.

Za usprawiedliwienie zaniechania uprawy tytoniu lub zmniejszenia plantacji tytoniu poniżej najniższego wymiaru przestrzeni gruntowej, oznaczonego dla plantacji w § 5, uważa się przedstawienie przez plantatora dowodu, że poczyniono przygotowania do uprawy tytoniu w zgłoszonym rozmiarze, że jednak nie można było rozpocząć tej uprawy lub jej przeprowadzić we wskazanym wyżej rozmiarze wskutek wydarzeń, którym plantator nie mógł zapobiec, np. wskutek posuchy, powodzi, zniszczenia rozsady tytoniowej i t. p. O tych wypadkach obowiązany jest plantator donieść w przeciągu 8 dni urzędowi względnie zakładowi monopoli tytoniowe-

go, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu wprost lub za pośrednictwem organu nadzorującego uprawę tytoniu.

§ 17. Plantator obowiązany jest uprawiać tytoń gatunku, dozwolonego do uprawy w odnośnym okręgu względnie miejscowości, w szczególności zaś obowiązany jest użyć do uprawy nasienia, dostarczonego mu przez urząd względnie zakład monopolu tytoniowego.

Nasienie do uprawy tytoniu wydają urzędy i zakłady monopolu tytoniowego bezpłatnie.

Uprawa innego gatunku tytoniu, aniżeli dozwolonego w odnośnym okręgu względnie miejscowości, podlega ukaraniu na podstawie art. 62 ustawy karnej skarbowej.

Liście tytoniowe, wyprodukowane wbrew powyższemu obowiązkowi, będą wykupione po cenie, ustanowionej dla najniższej klasy tej kategorii tytoniu, która jest dozwolona do uprawy w odnośnym okręgu względnie miejscowości.

§ 18. Pozwolenie na uprawę tytoniu uprawnia plantatora do wyhodowania rozsady tytoniowej w rozsadnikach.

Rosadę tytoniową może plantator odstępować innym plantatorom, posiadającym pozwolenie na uprawę tego samego gatunku tytoniu.

Po ukończeniu wysadzania roślin tytoniowych w grunt, najpóźniej do dnia 15 lipca 1930 r., obowiązany jest plantator rozsadę tytoniu, pozostałą w rozsadnikach, zniszczyć.

§ 19. Uprawa innych ziemiopłodów pomiędzy roślinami tytoniowymi jest zakazana.

§ 20. Produkcja liści odrostowych jest zabroniona.

Wyjątkowo w razie zniszczenia liści pierwotnych roślin tytoniowych wskutek klęsk elementarnych może plantator uzyskać pozwolenie na produkcję liści odrostowych, jeżeli zniszczenie to miało miejsce przed 15 sierpnia 1930 r.

Pozwolenie na uprawę liści odrostowych wydaje urząd względnie zakład monopolu tytoniowego, który udzielił pozwolenia na tę uprawę tytoniu.

§ 21. Plantatorzy tytoniu obowiązani są pędy boczne i kwiaty roślin tytoniowych oblamywać.

§ 22. Łodygi tytoniowe i inne części rośliny tytoniowej, niepodlegające wykupowi, obowiązany jest plantator natychmiast po zbiorze liści, a najpóźniej do dnia 15 października 1930 r., zniszczyć w sposób, wykluczający ich użycie do celów, zabronionych ustawą o monopolu tytoniowym.

§ 23. Produkcja nasienia tytoniowego dozwolona jest tylko na zamówienie urzędu względnie zakładu monopolu tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu.

W razie zamówienia nasienia plantatorzy obowiązani są zgodzić się na wybór potrzebnej ilości roślin nasiennych na ich plantacjach oraz zastosować się do wskazówek, udzielonych przez organa monopolu tytoniowego w przedmiocie produkcji nasienia tytoniu.

§ 24. Plantatorzy tytoniu obowiązani są oznaczyć plantacje tytoniu tablicami, wskazującymi imię i nazwisko plantatora oraz numer pozwolenia na uprawę tytoniu.

§ 25. Do czasu odstawienia zbioru tytoniu monopolowi tytoniowemu plantator obowiązany jest donieść w ciągu 8 dni właściwemu organowi monopolu tytoniowego, wykonywającemu nadzór nad uprawą tytoniu, o każdym elementarnym lub innym bez winy jego powstałym zdarzeniu, które spowodowało utratę, zniszczenie lub uszkodzenie uprawianego przez niego tytoniu.

§ 26. Plantatorom tytoniu zabrania się wynoszenia lub wywożenia wyprodukowanego tytoniu poza obręb własnych zabudowań gospodarskich, aż do dnia dostawy tytoniu monopolowi tytoniowemu do wykupu.

Oddanie liści tytoniowych do suszenia lub przechowania poza obręb zabudowań gospodarskich plantatora, nastąpić może tylko za zezwoleniem urzędu względnie zakładu monopolu tytoniowego, który wydał pozwolenie na uprawę tytoniu.

§ 27. Sposób uprawy, zbioru, suszenia i przygotowania tytoniu do dostawy monopolowi tytoniowemu określają odrębne instrukcje i zarządzenia. Plantator tytoniu obowiązany jest stosować się ściśle do postanowień tych instrukcji i zarządzeń oraz do wskazówek i pouczeń, udzielanych na ich podstawie przez organa monopolu tytoniowego.

§ 28. Plantatorzy obowiązani są dostawić zbiór tytoniu w całości w celu odprzedaży monopolowi tytoniowemu do miejsc wykupu w terminach, wyznaczonych przez zarząd monopolu tytoniowego.

Za dowóz tytoniu do miejsca wykupu otrzymają plantatorzy stosowne wynagrodzenie.

§ 29. Normy oceny tytoniu, ceny jego wykupu, miejsca i terminy dostawy, wysokość wynagrodzenia za dowóz tytoniu do miejsc wykupu oraz wysokość nagród pieniężnych dla plantatorów za wzorową uprawę tytoniu i warunki przyznawania tych nagród ustali odrębne zarządzenie.

§ 30. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego udzielać może:

a) upoważnionym plantatorom tytoniu, którzy uprawiają tytoń na przestrzeni gruntu, przewyższającej najniższy wymiar oznaczony w § 5, bezprocentowe zaliczki pieniężne na rachunek należności za tytoń, odstawiany monopolowi tytoniowemu,

b) upoważnionym plantatorom tytoniu, którzy zobowiązują się uprawiać tytoń przez okres przynajmniej 5 lat na przestrzeni powyżej 1 ha, długoterminowe oprocentowane pożyczki na pokrycie wydatków inwestycyjnych, połączonych z uprawą tytoniu.

§ 31. Tytoń, uprawiany bez urzędowego zezwolenia albo na innym gruncie niż w pozwoleniu wymienionym, podlega zniszczeniu.

Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego mogą stosownie do postanowienia art. 58 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. udzielać osobom, winnym niedozwolonej uprawy tytoniu, dodatkowe

go pozwolenia na uprawę tytoniu, jeżeli osoby te posiadały wszystkie warunki uzyskania we właściwym czasie pozwolenia na tę uprawę i jeżeli przestrzeń gruntu zajętego pod uprawę tytoniu, wynosi co najmniej najniższy wymiar, wyznaczony w § 5 dla odnośnego okręgu uprawy tytoniu, oraz jeżeli gatunek uprawianego tytoniu dozwolony jest do uprawy w odnośnym okręgu względnie miejscowości.

§ 32. Uprawa tytoniu podlega urzędowemu nadzorowi. Nadzór ten wykonywają urzędy i zakłady monopolu tytoniowego w przydzielonych im okręgach uprawy tytoniu i podległe im organa (instruktorzy uprawy tytoniu) oraz władze skarbowe z działu podatków pośrednich (akcyz) i monopolów i organa wykonawcze tych władz.

Urzędy i zakłady monopolu tytoniowego i podległe im organa nadzorcze czuwają nad tem, by plantatorzy stosowali się ściśle do przepisów i zarządzeń, wydawanych w przedmiocie uprawy tytoniu, oraz udzielają im w sprawach uprawy tytoniu pouczeń i wskazówek. Prócz tego organa nadzorcze monopolu tytoniowego spełniają wszelkie czynności, mające na celu zabezpieczenie całości zbioru tytoniu dla monopolu tytoniowego a w szczególności przeprowadzają pomiary plantacji tytoniowych, oszacowanie spodziewanego zbioru liści tytoniowych, kontrolują zapasy tytoniu po zbiorze i t. p.

Organą, powołane do wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu, uprawnione są do wstępu na grąnty oraz do wszystkich budynków, w których tytoń jest przechowywany. Czynności te należy wykonywać w obecności plantatora lub członka jego rodziny.

Sposób wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu przez władze skarbowe oraz ich organa wykonawcze określają odrębne przepisy.

§ 33. Na zasadzie art. 21 ustawy o monopolu tytoniowym wójtowie (naczelnicy gmin) obowiązani są wspierać organa, powoływane do wykonywania nadzoru nad uprawą tytoniu, w wykonywaniu ich czynności i uczestniczyć na żądanie tych organów w ich czynnościach, wreszcie podawać zgodnie z prawdą informacje w sprawach uprawy tytoniu.

Zarządom gmin wypłacać będzie Dykcja Polskiego Monopoli Tytoniowego za każdy dzień asystencji, udzielonej na żądanie organów nadzorczych monopolu tytoniowego, wynagrodzenie w wysokości 5 złotych.

§ 34. Dla celów doświadczalnych i próbnych może Dykcja Polskiego Monopoli Tytoniowego według własnego uznania udzielać pozwolenia na uprawę tytoniu na całym obszarze Państwa.

Warunki uprawy tytoniu dla powyższych celów określi w każdym poszczególnym wypadku Dykcja Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Państwowe zakłady naukowe i szkoły rolnicze tudzież zarządy publicznych ogrodów botanicznych mogą uprawiać tytoń w powyższych celach bez formalnego pozwolenia, obowiązane są jednak zawiadomić o tem Dykcję Polskiego Monopoli Tytoniowego najpóźniej do końca czerwca 1930 r.

§ 35. Zezwala się na uprawę w celach zdobniczo-ogrodniczych następujących odmian rośliny ty-

toniowej: *Nicotiana affinis vel alata*, *Nicotiana Sanderæ vel Sanderiana*, *purpurea* i *rosea*, tudzież *Nicotiana colossea* (*Nicotiana albo Lehmannia tomentosa*). Osoby, które wymienione rośliny zasadziły i pielęgnują, obowiązane są zawiadomić o tem najpóźniej do końca czerwca 1930 r. miejscowo właściwy organ kontroli skarbowej.

Zaniechanie doniesienia pociągnie za sobą karę, przewidzianą w art. 62 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

§ 36. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*